

Общински кръг на LVIII Републиканска олимпиада по математика
15 март 2009 година – София

10. клас

1. Решете системата $\begin{cases} x^4 - 6x^2 - 7 > 0 \\ \frac{4x-9}{x-2} \geq x \end{cases}$ и проверете дали числото

$a = \frac{3^{\frac{3}{4}} - 3^{\frac{1}{4}}}{3^{\frac{1}{2}} + 3^{\frac{1}{4}}} - \sqrt[4]{3^5} + 1$ е решение на системата. **7 точки**

2. а) Намерете най-голямата и най-малката стойности на функцията $y = -3x^2 + 2x - 4$, когато x се изменя в интервала $[-1; 1]$.

4 точки

- б) Намерете стойностите на параметъра a , за които неравенството $-3x^2 + 2x - a^2 + 4a - \frac{10}{3} \leq 0$ е изпълнено за всички стойности на x от интервала $[-1; 1]$.

3 точки

3. Дадено е уравнението $(m+1)4^{-|x+2|} - m2^{1-|x+2|} + 3m - 1 = 0$.

Намерете стойностите на параметъра m , за които уравнението:

- а) има решение; **4 точки**

- б) има точно един неотрицателен корен. **3 точки**

10. клас

1. Решете системата $\begin{cases} x^4 - 6x^2 - 7 > 0 \\ \frac{4x-9}{x-2} \geq x \end{cases}$ и проверете дали числото

$$a = \frac{3^{\frac{3}{4}} - 3^{\frac{1}{4}}}{3^{\frac{1}{2}} + 3^{\frac{1}{4}}} - \sqrt[4]{3^5} + 1$$
 е решение на системата. 7 точки

Намерени:

решения на първото неравенство $x \in (-\infty; -\sqrt{7}) \cup (\sqrt{7}; +\infty)$; 1,5 точки

решения на второто неравенство $x \in (-\infty; 2) \cup \{3\}$; 1,5 точки

решенията на системата $x \in (-\infty; -\sqrt{7}) \cup \{3\}$; 1 точка

Забележка: Ако числото 3 не е включено в решенията на системата, да се отнемат 0,5 точки.

$$a = \frac{3^{\frac{1}{4}}(3^{\frac{2}{4}} - 1)}{3^{\frac{1}{4}}(3^{\frac{1}{4}} + 1)} - 3^{\frac{5}{4}} + 1 = \frac{(3^{\frac{1}{4}} - 1)(3^{\frac{1}{4}} + 1)}{(3^{\frac{1}{4}} + 1)} - 3^{\frac{5}{4}} + 1 = -2^{\frac{4}{4}}\sqrt{3};$$
 2 точки

$$-2^{\frac{4}{4}}\sqrt{3} = -\sqrt[4]{48} > -\sqrt[4]{49} = -\sqrt{7} \Rightarrow a \text{ не е решение на системата.}$$
 1 точка

2. а) Намерете най-голямата и най-малката стойности на функцията $y = -3x^2 + 2x - 4$, когато x се изменя в интервала $[-1; 1]$. 4 точки

б) Намерете стойностите на параметъра a , за които неравенството $-3x^2 + 2x - a^2 + 4a - \frac{10}{3} \leq 0$ е изпълнено за всички стойности на x от интервала $[-1; 1]$. 3 точки

а) Намерени:

абсцисата на върха на параболата $x_0 = -\frac{b}{2a} = \frac{1}{3}$; 1 точка

най-голямата стойност на функцията в интервала $[-1; 1]$ $y_{\max} = y\left(\frac{1}{3}\right) = -\frac{11}{3}$; 1 точка

най-малката стойност на функцията в интервала $[-1; 1]$ $y_{\min} = y(-1) = -9$. 2 точки

б) За всяко $x \in [-1; 1]$ е изпълнено, че $y \leq y_{\max} = -\frac{11}{3}$. 1 точка

$$-3x^2 + 2x - a^2 + 4a - \frac{10}{3} \leq 0 \Leftrightarrow y \leq a^2 - 4a - \frac{2}{3};$$
 1 точка

Последното неравенство ще е вярно за всяко $x \in [-1; 1]$, ако

$$a^2 - 4a - \frac{2}{3} \geq -\frac{11}{3} \Leftrightarrow a \in (-\infty; 1] \cup [3; +\infty).$$
 1 точка

3. Дадено е уравнението $(m+1)4^{-|x+2|} - m2^{1-|x+2|} + 3m - 1 = 0$. Намерете стойностите на параметъра m , за които уравнението:

а) има решение; 4 точки

б) има точно един неотрицателен корен. 3 точки

а) Полагаме $2^{-|x+2|} = t, t \in (0; 1]$. Следователно търсим стойностите на параметъра, за които уравнението $(m+1)t^2 - 2mt + 3m - 1 = 0$ има решение в интервала $(0; 1]$. 1 точка

1 сл. При $m = -1$, уравнението има единствен корен $t = 2$, т.е. $m \neq -1$. 0,5 точки

2 сл. Уравнението има корени t_1 и t_2 , такива, че $0 < t_1 \leq t_2 < 1 \Leftrightarrow m \in \left(\frac{1}{3}; \frac{\sqrt{3}-1}{2}\right]$. 1 точка

3 сл. Уравнението има корени t_1 и t_2 , точно един от които е в интервала $(0; 1] \Leftrightarrow m \in \left(0; \frac{1}{3}\right]$. 1 точка

4 сл. Непосредствено проверяваме, че при $m = \frac{1}{3}$ и $m = 0$ уравнението има корен в

интервала $(0; 1]$, т.е. търсените стойности на параметъра са $m \in \left[0; \frac{\sqrt{3}-1}{2}\right]$. 0,5 точки

Забележка: Ако е разгледано само $D \geq 0$, да се дава 1 точка, ако е разгледано и t_1, t_2 положителни, да се дава още 1 точка.

б) Уравнението $|x+2| = a$ при $a \geq 0$ има корени $x_1 = a - 2$ и $x_2 = -a - 2$, като точно един от тях е неотрицателен при $a \geq 2$. Следователно на $t \in \left(0; \frac{1}{4}\right]$ съответства един

неотрицателен и един отрицателен корен, а на $t \in \left(\frac{1}{4}; 1\right]$ – два отрицателни корена, т.е.

търсим стойностите на параметъра m , за които уравнението $(m+1)t^2 - 2mt + 3m - 1 = 0$ има точно един корен в интервала $\left(0; \frac{1}{4}\right]$. 1 точка

1 сл. Уравнението има два корена t_1 и t_2 , точно един от които е в интервала $\left(0; \frac{1}{4}\right] \Leftrightarrow$

$m \in \left(\frac{1}{3}; \frac{15}{41}\right]$. Непосредствено се проверява, че $m = \frac{1}{3}$ не е решение, а $m = \frac{15}{41}$ е решение.

1 точка

2 сл. Уравнението има един двоен корен в интервала $\left(0; \frac{1}{4}\right]$. Проверява се, че в този случай няма решение.

Окончателно $m \in \left(\frac{1}{3}; \frac{15}{41}\right]$. 1 точка